

FIRAT ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ ÖĞRETİM PLANI 2015

ZORUNLU ARAPÇA HAZIRLIK SINIFI

GÜZ+BAHAR					
DERS KODU	DERS ADI	T	U	K	E
İLH0001	Arapça			30	30

I. YIL											
I. YARIYIL (GÜZ)					II. YARIYIL (BAHAR)						
DERS KODU	DERS ADI	T	U	K	E	DERS KODU	DERS ADI	T	U	K	E
İLH1001	Tefsir Tarihi	2	0	2	3	İLH1002	Tefsir Usulü	2	0	2	3
İLH1003	Hadis Tarihi	2	0	2	3	İLH1004	Hadis Usulü	2	0	2	3
İLH1005	İslam Hukukuna Giriş	2	0	2	3	İLH1006	İslam Hukuk Usulü	3	0	3	4
İLH1007	Kuran Okuma ve Tecvid I	2	0	2	3	İLH1008	Kuran Okuma ve Tecvid II	2	0	2	3
İLH1009	İslam İnanç Esasları	2	0	2	2	İLH1010	İslam İbadet Esasları	2	0	2	2
İLH1011	İslam Tarihi-I	2	0	2	3	İLH1012	İslam Tarihi II	2	0	2	3
İLH1013	Osmanlı Türkçesi	2	0	2	3	İLH1014	Türk İslam Sanatlar Tarihi	2	0	2	2
İLH1015	Siyer	2	0	2	2	İLH1016	Kelam Tarihi	3	0	3	4
GSA121	Din Musikisi (Nazariyatı)	2	0	2	2	AİT114	Atatürk İlkeleri ve İnk. Tar. II	2	0	2	2
AİT115	Atatürk İlkeleri ve İnk. Tarihi I	2	0	2	2	TRD110	Türk Dili II	2	0	2	2
TRD109	Türk Dili I	2	0	2	2	YAB116	Yabancı Dil II	2	0	2	2
YAB117	Yabancı Dil I	2	0	2	2						
TOPL.		24	0	24	30	TOPL.		24	0	24	30

II. YIL											
III. YARIYIL (GÜZ)					IV. YARIYIL (BAHAR)						
DERS KODU	DERS ADI	T	U	K	E	DERS KODU	DERS ADI	T	U	K	E
İLH2001	Tefsir-I	2	0	2	3	İLH2002	Tefsir-II	2	0	2	3
İLH2003	Hadis-I	2	0	2	3	İLH2004	Hadis-II	2	0	2	3
İLH2005	İslam Hukuku-I	2	0	2	3	İLH2006	İslam Hukuku-II	2	0	2	3
İLH2007	Sistemik Kelam-I	2	0	2	3	İLH2008	Sistemik Kelam-II	2	0	2	3
İLH2009	Kuran Okuma ve Tecvid III	2	0	2	3	İLH2010	Kuran Okuma ve Tecvid IV	2	0	2	3
İLH2011	Arap Dili ve Edebiyatı-I	2	0	2	3	İLH2012	Arap Dili ve Edebiyatı-II	2	0	2	3
İLH2013	Din Sosyolojisi-I	2	0	2	2	İLH2014	Din Sosyolojisi-II	2	0	2	2
İLH2015	Din Psikolojisi-I	2	0	2	2	İLH2016	Din Psikolojisi-II	2	0	2	2
İLH2017	Felsefe Tarihi-I	2	0	2	3	İLH2018	Felsefe Tarihi-II	2	0	2	3
İLH2019	Mantık	2	0	2	3	İLH2020	İslam Medeniyeti Tarihi	2	0	2	3
İLH2021	İslam Tarihi-III	2	0	2	2	İLH2022	Türk İslam Edebiyatı	2	0	2	2
TOPL.		22	0	22	30	TOPL.		22	0	22	30

III. YIL											
V. YARIYIL (GÜZ)					VI. YARIYIL (BAHAR)						
DERS KODU	DERS ADI	T	U	K	E	DERS KODU	DERS ADI	T	U	K	E
İLH3001	Tefsir-III	2	0	2	3	İLH3002	Tefsir-IV	2	0	2	3
İLH3003	Hadis-III	2	0	2	3	İLH3004	Hadis-IV	2	0	2	3
İLH3005	İslam Hukuku-III	2	0	2	3	İLH3006	İslam Hukuku-IV	2	0	2	3
İLH3007	İslam Mezhepleri Tarihi-I	2	0	2	3	İLH3008	İslam Mezhepleri Tarihi-II	2	0	2	3
İLH3009	Kuran Okuma ve Tecvid-V	2	0	2	3	İLH3010	Kuran Okuma ve Tecvid-VI	2	0	2	3
İLH3011	Sistemik Kelam-III	2	0	2	3	İLH3012	İslam Ahlak Esasları ve Fels.	2	0	2	3
İLH3013	Dinler Tarihi-I	2	0	2	4	İLH3014	Dinler Tarihi-II	2	0	2	4
SEÇMELİ DERSLER											
	Seçmeli	2	0	2	2		Seçmeli	2	0	2	2
	Seçmeli	2	0	2	2		Seçmeli	2	0	2	2
	Seçmeli	2	0	2	2		Seçmeli	2	0	2	2
	Seçmeli	2	0	2	2		Seçmeli	2	0	2	2
TOPL.		22	0	22	30	TOPL.		22	0	22	30

IV. YIL											
VII. YARIYIL (GÜZ)					VIII. YARIYIL (BAHAR)						
DERS KODU	DERS ADI	T	U	K	E	DERS KODU	DERS ADI	T	U	K	E
İLH4001	Bitirme Ödevi	0	2	2	3	İLH4002	Bitirme Ödevi	0	2	2	3
İLH4003	Kuran Okuma ve Tecvid-VII	2	0	2	3	İLH4004	Kuran Okuma ve Tecvid-VIII	2	0	2	3
İLH4005	Tasavvuf-I	2	0	2	3	İLH4006	Tasavvuf-II	2	0	2	3
İLH4007	Din Eğitimi-I	2	0	2	3	İLH4008	Din Eğitimi-II	2	0	2	3
İLH4009	Din Felsefesi-I	2	0	2	4	İLH4010	Din Felsefesi-II	2	0	2	4
İLH4011	İslam Felsefesi Tarihi-I	2	0	2	4	İLH4012	İslam Felsefesi Tarihi-II	2	0	2	4
İLH4013	Din Hizmetlerinde Reh. ve İlet.	2	0	2	2	İLH4014	Hitabet ve Mesleki Uygulama	2	0	2	2
SEÇMELİ DERSLER											
	Seçmeli	2	0	2	2		Seçmeli	2	0	2	2
	Seçmeli	2	0	2	2		Seçmeli	2	0	2	2
	Seçmeli	2	0	2	2		Seçmeli	2	0	2	2
	Seçmeli	2	0	2	2		Seçmeli	2	0	2	2
TOPL.		20	2	22	30	TOPL.		20	2	22	30

F.Ü. İLAHİYAT FAKÜLTESİ

İLAHİYAT BÖLÜMÜ DERS İÇERİKLERİ

I.YARIYIL

Tefsir Tarihi (2 0 2)

Kur'an Nedir?, Kur'an'ın isimleri ve temel özellikleri, ayet nedir? Ayetlerin tertibi, ilk ve son inen ayetler, Sure nedir? Surelerin tertibi, Mekkî ve Medenî sureler, Vahiy Nedir? Hz. Peygambere vahyin geliş şekilleri, Hz. Peygamber döneminde Kur'an vahyi, Hz. Ebu Bekir döneminde Kur'an'ın iki kapak arasına alınması, Hz. Osman döneminde çoğaltılması, Kur'an'a hareke ve noktalama işaretlerinin konması, Hz. Tefsirin Kavramsal çerçevesi (Tefsir, tevil, meal ve terceme kavramları), Tefsirin doğuşu ve Tedvini, Hz. Peygamberin Tefsiri, Sahabe Tefsiri, Tabiun Tefsiri, Tefsir çeşitleri (Rivayet ve Dirayet), Tefsir Ekolleri (Mezhebi Tefsir Ekolü, İşari Tefsir Ekolü, Fıkhi Tefsir Ekolü, İlmî Tefsir Ekolü, İctimai Tefsir Ekolü, Modernist Tefsir Ekolü)

Amaç, öğrencilere tefsir tarihini ve asırlar boyu girdiği halleri tanıtmak, tefsirlerde görülen farklı yaklaşımların arka planlarını öğretmek.

Yardımcı kaynaklar: İsmail Cerrahoğlu, Tefsir Tarihi, Muhsin Demirci, Tefsir Tarihi, Harun Ögmüş, Muhadarat fi Ulumi'l-Kuran ve Tarihi't-Tefsir.

Hadis Tarihi (2 0 2)

Hadis tarihinin amacı, konusu ve kaynakları, Hz. Peygamber ve Sahabe dönemi hadis rivayeti ve hadislerin hıfz ve kitabeti konusu ele alınır. Hadislerin tedvini, yaşanan siyasi ve sosyal sebeplerin hadis ilminin oluşumuna etkisi incelenir. Bu bağlamda isnad sisteminin başlaması, cerh ve ta'dil faaliyeti, yazılı rivayete geçiş ile İslam dünyasında vücut bulmuş ekollerin hadise yaklaşımları üzerinde durulur. Tasnif dönemi ve eser türleri ile temel hadis kaynakları hakkında bilgi verilir. Daha sonra nakil döneminde temel hadis kaynaklarının otorite kazanması ve Cem', Zevâid, Etraf, Şerh ve Tahric gibi kütüb-i sitte merkezli yazılan kitapların yazılması üzerinde durulur. Son dönemde ise oryantalistlerin hadise bakışı, İslam dünyasındaki hadis çalışmaları ve kuruluşundan günümüze Türkiye'deki hadis çalışmaları incelenir.

İslam Hukukuna Giriş (2 0 2)

Hukuk kavramı ve İslam Hukukunun konusu, Şer'î hüküm, mükellef, mükellefin fiilleri ve ehliyet; İslam Hukukunun diğer hukuk sistemleriyle mukayesesi, İslam hukukunun kaynakları, tarihi seyri ve temel konuları hakkında bilgi verilecektir.

Kur'an Okuma ve Tecvid I (2 0 2)

Tecvid bilgisi ve uygulaması; yüzünden okuma, Duha ve Nas arasındaki surelerin ezberlenmesi ve Türkçe anlamlarının öğrenilmesi.

İslam İnanç Esasları (2 0 2)

Kur'an Kelamı – İnançları Belirlemede Yöntemler – Allah inancı – Allah'ın Varlığı ve Delilleri- Allah'ın sıfatları – Kur'an'ın Allah Hakkındaki Anlatımlarında dil – Melek İnanç – Melek Anlatımlarındaki İnsanbiçimci dil- Doğamı Hakkındaki Anlatımlar – Kur'an'ın İnsan Anlatımları- İnsanın Yaratılışına İlişkin Anlatımlarda Gerçeklik Sorunu – İnsanın Mahiyeti ve Fiilleri – İnsanın İsimleri – Elçilik – Elçilerin Bilinmesine İlişkin Yöntemler- Kur'an'ın Tarih Anlatımları- Kitapların Özellikleri – Kitapların Amaçları- Diriliş – Diriliş Hakkındaki Kur'an Anlatımları.

İslam Tarihi I 2 0 2

Dört Halife; Hz. Ebubekir, Hz. Ömer, Hz. Osman, Hz. Ali dönemi ve Halifeliğin Emevilere geçişi, Muaviye döneminde meydana gelen olaylar, Yezid b. Muaviye dönemi olayları ve diğer halifeler zamanında meydana gelen olaylar.

Siyer (2 0 2)

Bu derste; Hz. Muhammed'in doğumundan başlamak üzere vefat edinceye kadar geçen olaylar kronolojik bir şekilde görülecektir. Son ilahi din olan İslam'ın Arabistan yarımadasına yayılışı ve burada gelişen olaylar ayrıntılarıyla işlenecektir.

Osmanlı Türkçesi (2 0 2)

Eski yazı olarak da bilinen 'Osmanlı Türkçesi' adı ile belirtilen bu dersin amacı öğrencilerimize Arap harfleri ile yazılı olan Türkçe eserleri ve vesikaları okuma ve anlama becerisi kazandırmaktır.

Dini Musiki (Nazariyatı) (2 0 2)

Türk Din Musikisi'nin Türk Musikisi'ndeki yeri ve önemi belirtildikten sonra, Dini Musiki'nin iki şubesinden olan Cami ve Tekke Musikisi'ne ait formların teorik ve pratik açılardan öğretilmesi amaçlanmaktadır.

Atatürk İlkeleri ve İnk. Tarihi I (2 0 2)

Türk Dili I (2 0 2)

Dilin tanımı ve önemi; dil kültür ilişkisi; yazı dili ve özellikleri, yazılı anlatımda dış yapı ve kurallar, yazıda plan, tema, bakış açısı, yardımcı fikirler, paragraf yazımı, imla kuralları ve noktalama işaretleri; kompozisyon kavramı, kompozisyon yazma kuralları ve planları, genel anlatım bozuklukları, düşünme ve düşündüğünü ifade edebilme; çeşitli yazı türleri (anı, fıkra, hikaye eleştiri, roman vb.), formal yazılar (özgeçmiş, dilekçe, rapor,

ilan, bibliyografya, tebliğ, resmi yazılar, bilimsel yazılar, makale vb.) makalelerin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri üzerine çalışma, not alma ve özetleme yöntem ve teknikleri.

Yabancı Dil I (202)

II. YARIYILI

Tefsir Usulü (202)

Kuranî ilimlerin tarifi, Kur'anî ilimlerin konusu ve gayesi, Kur'an ilimlerinin doğuşu, Yedi Harf Meselesi ve Kıraatlar, Muhkem ve Müteşabih, Nasih ve Mensuh, Esbab-ı Nüzul, İcazu'l-Kur'an, Garibu'l-Kuran, Mübhematu'l-Kuran, Müşkilü'l-Kuran, Mücmel-Mübeyyen, el-Vücu' ve'n-nezair, Kuran Kıssaları, Yeminler, Mecazlar. Modern Kur'an İlimleri (Semantik, Hermenotik, Siyak ve sibak/Kur'an Bağlamı)

Amaç, öğrencilere Kur'an'ın en doğru tefsir ve yorumunu yapabilmeyi kural ve kaidelerini öğretmek, metodolojik anlamaya teşvik etmek.

Yardımcı kaynaklar: Muhsin Demirci, Tefsir Usulü, Harun Ögmiş, Muhadarat fi Ulumi'l-Kuran ve Tarihi't-Tefsir, M. Ali es-Sabuni, et-Tibyan.

Hadis Usulü 202

Hadisin önemi ile hadis, sünnet, haber, eser gibi temel kavramlar üzerinde durulur. Hadis Usulünün tanımı, kaynakları, hadis öğrenim ve öğretim metotları, rivayet lafızları, râvi, râvinin kimlik tespiti, vasıfları ve kusurları, râvilerin tenkidi ve ilgili lafızlar, râvilerin tabakaları gibi konular incelenir. Daha sonra kaynağı açısından hadis çeşitleri (kudsi, merfu, mevkuf ve maktu), bilgi değeri açısından hadis çeşitleri (mütevâtir ve âhad), sıhhat açısından hadis çeşitleri (sahih, hasen ve zayıf) ile gerek isnadındaki kopukluk sebebiyle gerekse râvisindeki kusur sebebiyle zayıf olan hadis çeşitleri üzerinde durulur. Mevzu (Uydurma) hadisler ile cerh ve ta'dil, ilelü'l-hadis, garibu'l-hadis, muhtelifü'l-hadis, nâsîh ve mensuh, esbabu vurudi'l-hadis gibi hadis ilimleri üzerinde durulur.

İslam Hukuk Usulü (303)

Dersin konusu, amacı, önemi, İslam hukukunun aslı delilleri Kitap Sünnet icma ve tali deliller olan İstihsan, maslahat, örf, sahabe kavli, Medine ehlinin ameli vb. deliller; istinbat metotları, delillerin taarruzu, içtihat ve taklit.

Kur'an Okuma ve Tecvid II (202)

Tecvid Bilgisi: yüzünden okuma, tecvid uygulamaları, Ya'sin, Mülk, Nebe surelerinin ezberlenmesi ve Türkçe anlamlarının öğrenilmesi.

İslam İbadet Esasları (2-0-2)

İbadet kavramı ve değişik dinlerdeki ibadetlerle ilgili genel bilgiler; İslam'ın temel ibadetleri olan taharet, namaz, oruç, zekat, hac, kurban, nezirler ve yeminlere dair değişik fıkıh mezheplerinin görüşleri kaynaklarıyla beraber verilecektir.

İslam Tarihi II 202

Abbasilerin hilafet makamına geçmeleri, Abbasi halifelerinin döneminde gelişen siyasi ve sosyal olaylar ve bu dönemde ortaya çıkan fikir hareketleri. Endülüsün fethi ve burada kurulan Endülüs Emevi Devletinin siyasi ve kültürel faaliyetleri.

Türk İslam Sanatları Tarihi (202)

İslam sanatının doğuşu, gelişmesi ve karakteri, İslamda sanat anlayışı, Müslüman Türklere estetik anlayışı ve sanat faaliyetleri.

Kelam Tarihi (303)

Kelam ilminin tanımı, tarihçesi ve geçirdiği evreler -Kelam ilminin ilimler sınıflandırılmasındaki yeri -İlk Kelam tartışmaları ve inanç gurupları/Haricilik, Şia -İlk Kelam tartışmaları ve inanç gurupları/Cebriyye, Kaderiyye, Mürcie, Sıfatiyye- Sistematik dönem kelam ekolleri/ Mutezile (İsimlendirme, Ortaya Çıkaran Sebepler) - Mutezile /Önemli Temsilciler -Mutezile/ Görüşler - Ehl-i Sünnet Kelam - kolü/Selefilik - Eşarilik/ Müttekaddimun Dönemi -Eşarilik/ Mütteahhirun Dönemi - Maturidilik - Maturidlik-Eşarilik Karşılaştırması - Çağdaş Kelam Düşüncesi -Kelam ilminin tanımı, tarihçesi ve geçirdiği evreler.

Atatürk İlkeleri ve İnk. Tarihi II (202)

Türk Dili II (202)

Konuşma becerilerinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesi, Türkçenin doğru telaffuzunda önemli olan hususlar, diksiyon, metin ağırlıklı uygulamalar, diyalog, güzel konuşma yardımcı teknikler, konuşma içeriğinin düzenlenmesi, konuşmayı etkileyen faktörler, şiir okuma teknikleri, münazara, açık oturum, panel, forum, sempozyum, konferans üzerine çalışmalar.

Anlama teknikleri: okuduğunu anlama, çeşitli okuma becerileri ve teknikleri, etkili okumayı engelleyen etkenler, okuma ve not alma, eleştirel okuma, okuduğunu transfer etme dinlediğini anlama, çeşitli dinleme becerileri ve teknikleri, etkili dinlemeyi engelleyen etkenler, dinleme ve not alma, eleştirel dinleme, dinlemenin verimliliğini artırma, dinlemenin ve verimliliğini artırma, dinlemenin diğer öğrenme biçimleriyle ilişkisi.

Yabancı II (2 0 2)

III. YARIYIL

Tefsir I (2 0 2)

Maide Suresi, adı, sebebi nüzülü, konusu, 1-10, 11-20, 21-30, 31-40, 41-50, 51-60, 61-70, 71-80, 81-90, 91-100, 101-110, 111-120. Ayetlerin tefsiri. Ayetlerden çıkarılan hükümler.

Amaç öğrencilere Kur'anı doğru anlama ile Kur'an ayetlerinin tefsir tarihi boyunca yapılmış eski ve yeni tefsirlerini okuyabilme ve anlayabilme bilgi ve becerisini kazandırmak.

Yardımcı kaynaklar: Suyuti, Tefsiru'l-Celaleyn, Sabuni, Safvetu't-Tefasir.

Hadis I (2 0 2)

Hadis I dersinde temel hadis kaynakları ağırlıklı metin okumaları ve yorumları yapılacaktır. Metinler ışığında ele alınacak konular şunlardır: İman, İlim, Edeb, Taharet ve Zekât.

İslam Hukuku I (2 0 2)

İslam Hukukunun sistematigi; İslam Hukukunun özellikleri; Şahsın hukuku (Hakiki şahıslar, hükmi şahıslar); Aile hukuku (Evlenme ehliyeti, evlenmede velâyet ve denklik, evlilik manileri, nikâh akdi, Muteberlik bakımından evliliğin çeşitleri, Sahih evliliğin neticeleri, Evliliğin sona ermesi ve doğurduğu neticeler)

Sistemantik Kelam I (2 0 2)

Kelam İlminin Tanımı -Kelam İlminin Konusu ve Gayesi -Kelam İlminin Yöntemi ve İlimler Sınıflandırmasındaki Yeri -Teorik Girişler -Bilgi Teorisi -Bilgi Edinme Yolları -Varlık Teorisi -Allah İlmi -Allah'ın Varlığının Delilleri -Allah Hakkında Konuşmanın İmkânı -Allah'ın Zati Sıfatları -Allah'ın Subuti Sıfatları -Haberî Sıfatlar

Kur'an Okuma ve Tecvid III (2 0 2)

Kıraat türleri: Bakara Suresinin son iki ayeti. Haşr Suresinin son 5 ayeti, beş ayrı aşırın ezberlenmesi ve Türkçe anlamlarının öğrenilmesi.

Arap Dili ve Edebiyatı I (2 0 2)

Belağat tarihi bağlamında belagatin doğuşu, edebi tenkidle ilişkisi, belagatin doğuşuna etki eden nedenler işlenir. Abdulkahir Cürcani'den önce ve sonra yazılan belagat kitapları ve yazarları tanıtılır. Belağatla ilgili giriş kavramlarından sonra Meani ilminin inşai ve haberi cümle, müsned ve müsnedi ileyh'in hazfi, zikri, takdim ve tehiri, fasl, vasl ve kasr gibi konular ele alınır.

Din Sosyolojisi I (2 0 2)

Din Sosyolojisinin konusu, yöntemi, din ve sosyoloji ilişkisi, sosyolojik açıdan din, din tanımları, din sosyolojisinin tarihçesi, İslam dünyası'nda din ve toplum, modern batı'da sosyolojik düşüncenin doğuşu ve din, diyalektik düşünce ve din, işlevsel din sosyolojisi: Emile durkheim ve din sosyolojisi, Durkheim'in din ve toplum görüşü, sistemantik din sosyolojisi: Max Weber, din ve toplum görüşü, sosyal tabaka ve din ilişkisi, Weber'in İslam görüşü ve eleştirisi.

Din Psikolojisi I (2 0 2)

Psikoloji ve Din psikolojisi: Psikoloji bilimi, tanımı, alanları, psikolojide yaklaşımlar. Din psikolojisinin mahiyeti, amacı, metotları, yapılan çalışmalar; din ve psikoloji, dini davranışın kaynakları, güdülenme ve dini güdüler, dini tecrübe, dini kabiliyet, dini tecrübe türleri, dini tecrübenin yapısı ve dini tecrübe alanları, dini tecrübenin şartları; iman, imanın tabiatı ve boyutları, imanı doğuran kriz; şüphe ve çeşitleri; inançsızlık ve tabiatı.

Felsefe Tarihi I (2 0 2)

Felsefe tarihine giriş, felsefenin tanımı, amacı, felsefe tarihinin kaynakları, felsefenin diğer alanlarla olan ilişkisi. Antik Doğu ve Batı Felsefeleri, Milet Okulu, Elea Okulu, Çoğulcu Okul, Sofistler, Sokrates, Aristo ve Eflatun, Helenistik ve Roma Felsefeleri, Yeni Platonculuk ve Ortaçağ Felsefesi.

Mantık (2 0 2)

Mantığın tanımı, mahiyeti, amacı, kaynakları, mantık tarihi, mantığın diğer alanlarla olan ilişkisi, İslam dünyası ve batı dünyasında mantık çalışmaları, modern ve sembolik mantık, kavramlar, önermeler, kategoriler, beş tümel, akıl yürütme biçimleri, kıyas ve beş sanat.

İslam Tarihi III 2 0 2

Türklerin İslamiyeti Kabulü ve Tarih İçinde Kurulan Müslüman Türk Devletleri

IV. YARIYIL

Tefsir II (2 0 2)

Ahzab Suresi, adı, sebebi nüzülü, konusu, 1-10, 11-20, 21-30, 31-40, 41-50, 51-60, 61-73. Ayetlerin tefsiri. *Furkan Suresi*, 1-10, 11-20, 21-30, 31-40, 41-50, 51-60, 61-77. Ayetlerin tefsiri. Ayetlerden çıkarılan hükümler. Amaç öğrencilere Kuranı doğru anlama ile Kuran ayetlerinin tefsir tarihi boyunca yapılmış eski ve yeni tefsirlerini okuyabilme ve anlayabilme bilgi ve becerisini kazandırmak. Yardımcı kaynaklar: Suyuti, Tefsiru'l-Celaleyn, Sabuni, Safvetu't-Tefasir.

Hadis II (2 0 2)

Hadis II dersinde temel hadis kaynakları ağırlıklı metin okumaları ve yorumları yapılacaktır. Metinler ışığında ele alınacak konular şunlardır: Sadaka, Oruç, Hac, Ferâiz ve Vasıyyet,

İslam Hukuku II (2 0 2)

İslam miras hukukunda mirasçı olma sebepleri (Hısımlık, evlilik bağı, velâ); İslam miras hukukunda mirasçılık engelleri; Terike üzerindeki haklar; İslam miras hukukunda mirasçılar ve payları (Ashâbu'l-Ferâiz, Asabe, Zevil Erhâm); Mirastan mahrumiyet; Reddiye ve avliyye.

Sistemantik Kelam II (2 0 2)

Melek İlmi –Kur'an'ın Melek Hakkındaki Anlatımları –Şeytan –Cin –Doğra Kanunları –İnsanın Yaratılışı
İnsanın Mahiyeti –İnsanın Fiilleri –İnsan Fiillerine İlişkin Problemler –Kader İncasının Tarihsel Gelişimi –
İmanın Mahiyeti – Şirkin Mahiyeti –Büyük Günah Problemi –İnsan Fiillerine Ait Hükümler

Kur'an Okuma ve Tecvid IV (2 0 2)

Tecvid: Medler, Tenvin ve Sakin nunla ilgili konular, idğa çeşitleri, el takısı ile ilgili tecvid konuları. Yüzüne okuma 7-10 arası cüzler okutulmuştur. Furkan suresinin 61-77 ayetleri arası ezbere okutulmuştur. Lokman Suresinin 12-19 ayetleri ezbere okutulmuştur. Haşr Suresinin 18-24 ayetleri arası ezbere okutulmuştur. Bakara Suresinin 284-285-286 ayetleri ile 254-255-256 ayetleri ezbere okutulmuştur.

Arap Dili ve Edebiyatı II (2 0 2)

Beyan ilmiyle ilintili olarak teşbih, istiare, kinaye, mecaz ve hakikat konuları işlenir. Daha sonra ise bedi ilmi içinde yer alan muhassinat-ı lafziyye'den cinas, iktibas, seci, akd, tazmin, reddu'l-acz ala's-sadr ve muhassinat-ı maneviyye'den tevriye, tıbak, mukabele, üslub-u hakim, hüsnu'l-ibtida ve hüsnu'l-intiha gibi sanatlar gösterilir.

Din Sosyolojisi II (2 0 2)

Sosyal ilişkiler, sosyalleşme ve din, sosyal yapı, dini kimlikler ve sosyol-kültürel süreçler, dini gruplar, toplumsal değişme ve din, toplumsal değişme kuramları, toplumsal değişme ve İslamiyet, modernizm, sekülerizm ve din, fundamentalizm, postmodernizm ve din, çoğulculuk, yeni dini hareketler, küreselleşme ve din, küresel dünyada yeni görünümeler.

Din Psikolojisi II (2 0 2)

Din Psikolojisi: Dua, duadaki psikolojik süreçler, dua güdüleri ve tipleri, dua ve tedavi; ibadet, ibadetlerdeki sembolik anlatımlar; din eğitiminde psikolojinin önemi, çevrenin rolü, Gelişim dönemleri olarak çocukluk, gençlik, yetişkinlik ve yaşlılık dönemlerinde din; Dine dönüş ve din değiştirme, din değiştirmenin tabiatı, din değiştirmenin gelişim safhaları. Tasavvuf Psikolojisi: Mistik hayat, mistisizmin tabiatı, mistik tecrübenin özellikleri, mistik gelişmede merhaleler. Mistik tecrübe, Aşkın tecrübeler, mistisizm, mistik mizaç ve kişilik.

Felsefe Tarihi I (2 0 2)

Felsefe tarihine giriş, felsefenin tanımı, amacı, felsefe tarihinin kaynakları, felsefenin diğer alanlarla olan ilişkisi. Antik Doğu ve Batı Felsefeleri, Milet Okulu, Elea Okulu, Çoğulcu Okul, Sofistler, Sokrates, Aristo ve Eflatun, Helenistik ve Roma Felsefeleri, Yeni Platonculuk ve Ortaçağ Felsefesi.

İslam Medeniyeti Tarihi (2 0 2)

İslam medeniyetinin kaynakları ve yayılışı belirtildikten sonra, İslam'ın yayıldığı alanlarda meydana getirilen siyasi, idari, sosyal ve ekonomik, eğitim, düşünce, bilim ve sanat alanındaki gelişmeler, çevre kültür ve medeniyetlerle ilişki ve etkileşim ve Avrupa'ya etkileri göz önünde tutularak genel hatlarıyla ele alınacaktır.

Türk İslam Edebiyatı (2 0 2)

Türk İslam Edebiyatının doğuşu ve gelişmesi, ilk yazılı kaynaklar (Divan-I Lüğati't-Türk, Kutadgu Bilig), tevhid, münacat, Esmâ-i hüsnâ, na'at, mevlid gibi manzum eserler, önemli şair ve yazarlar.

V. YARIYIL

Tefsir III (2 0 2)

Nur Suresi, adı, sebebi nüzülü, konusu, 1-10, 11-20, 21-30, 31-40, 41-50, 51-64. Ayetlerin tefsiri. Lokman suresi, 1-10, 11-20, 21-34. Ayetlerin tefsiri. Hucurat Suresi, 1-7, 8-13. Ayetlerin tefsiri. Ayetlerden çıkarılan hükümler.

Amaç öğrencilere Kuranı doğru anlama ile Kuran ayetlerinin tefsir tarihi boyunca yapılmış eski ve yeni tefsirlerini okuyabilme ve anlayabilme bilgi ve becerisini kazandırmak.

Yardımcı kaynaklar: Suyuti, Tefsiru'l-Celaleyn, Sabuni, Safvetu't-Tefasir, S. Kutub, fi Zilali'l-Kuran, Zuhayli, et-Tefsirul-Munir.

Hadis III 202

Hadis III dersinde temel hadis kaynakları ağırlıklı metin okumaları ve yorumları yapılacaktır. Metinler ışığında ele alınacak konular şunlardır: Duâ, Fezâil, Zühd, Rekâik ve Tesfir.

İslam Hukuku III (2 0 2)

İslam devletler hukukunun hususiyetleri; Devletin fonksiyonları; Fert ve devlet ilişkisi; Hilafet ve halife (Halifede aranan şartlar, halifenin tayin ve tesbiti, halifenin vazifeleri); İslam devletler hukukunda şura prensibi; İslam ceza hukukunda suç ve cezanın tanımı ve hususiyetleri; Had, kısas ve tazir cezaları.

İslam Mezhepleri Tarihi I (2 0 2)

Mezhepler Tarihi'nin tanımı, konusu, amacı, metodu; Temel kavramlar ve kaynaklar; Mezheplerin ortaya çıkış sebepleri; din anlayışındaki ilk siyasi ve itikadi farklılaşmalar ve kurumsallaşma süreçleri; İlk dönem İslam mezheplerinden Haricilik, Mürcie, Mu'tezile gibi mezheplerin isimlendirme sorunu, ortaya çıkış sebepleri, teşekkül süreçleri, temel görüşleri, alt kolları, yayıldığı bölgeler, etkileri ve İslam düşüncesine katkıları.

Kur'an Okuma ve Tecvid V (2 0 2)

Sistemantik Kelam III (2 0 2)

Elçilik İlmi –Elçinin Sıfatları – Mucize- Elçinin Görevleri – Kitap İlmi –Vahiy –Kitabın İçeriği –Kitaba Çağdaş Yaklaşımların Eleştirisi –Ölümün Mahiyeti –Kabir Azabı –Tenasüh- Dirilişin Mahiyeti –Kur'an'ın Diriliş Hakkındaki Anlatımlarının Çözümlemesi –Diriliş Kuramları ve Değerlendirmesi

Dinler Tarihi I (2 0 2)

Din, dinin mahiyeti, dinin tanımı, dinin kaynağı hakkında görüşler, Tarih ve Dinler Tarihi, Dinler Tarihinin diğer bilim dalları ile ilişkisi ve ilkel kabile dinleri, milli dinlerden Konfüçyanizm, Şintoizm, Taoizm, Geleneksel Türk Dini, Hinduizm, Budizm, Jainizm, Sihizm, Mitraizm, Zerdüştilik, Sabiilik, Maniheizm gibi dinler ve özellikleri.

VI. YARIYIL

Tefsir IV (2 0 2)

İsra Suresi, adı, sebebi nüzülü, konusu, 1-10, 11-20, 21-30, 31-40, 41-50, 51-60, 61-70, 71-80, 81-90, 91-100, 101-111. Ayetlerin tefsiri. Mumtahine Suresi, 1-7, 8-13. Ayetlerin tefsiri. Ayetlerden çıkarılan hükümler. Amaç öğrencilere Kur'anı doğru anlama ile Kur'an ayetlerinin tefsir tarihi boyunca yapılmış eski ve yeni tefsirlerini okuyabilme ve anlayabilme bilgi ve becerisini kazandırmak.

Yardımcı kaynaklar: Suyuti, Tefsiru'l-Celaleyn, Sabuni, Safvetu't-Tefasir. Meraği Tefsiri, Beydavî Tefsiri.

Hadis IV (2 0 2)

Hadis IV dersinde temel hadis kaynakları ağırlıklı metin okumaları ve yorumları yapılacaktır. Metinler ışığında ele alınacak konular şunlardır: Nikâh, Aile, İyi Hasletler, Kötü Hasletler, Tevbe ve istiğfar.

İslam Hukuku IV (2 0 2)

İslam borçlar hukukunda borcun kaynakları ve diğer hukuk sistemleriyle mukayesesi; Akit nazariyesi (Akdin tanımı ve unsurları, akitlerin sınıflandırılması, akdin inikad şartları, akdin mevzuu, sebep ve butlan nazariyerleri, akdin ortadan kalkması); İslam hukukunda mülkiyet, İslam hukukunda aynî ve şahsî haklar.

İslam Mezhepleri Tarihi II (2 0 2)

Şia; Zeydiyye, İmâmiyye, İsmâiliyye; Ehl-i Sünnet; Hadis Taraftarları, Eş'arilik ve Mâturidiliğin doğuş sebepleri, temel görüşleri, İslam Düşüncesindeki Yerleri, Yaşayan Mezhepler; Bahailik, Kadiyanilik, Dürzilik, Nusayrilik, Yezidilik, Vehhabilik, Din anlayışında Mezhepler üstü Yaklaşımlar.

Kur'an Okuma ve Tecvid VI (2 0 2)

İslam Ahlak Esasları ve Felsefesi (2 0 2)

İslam Ahlak Felsefesinin tanımı, konusu, amacı, metodu; temel kavramlar ve kaynaklar; Ahlak ve Ahlak Felsefesi hakkında genel bilgi; İslam Ahlak Felsefesinin etkileri ve katkıları. Diğer dinlerle İslam ahlak anlayışlarının mukayesesi. Ahlak ve Ahlak Felsefesi, Kur'an, Hadis ve Sünnet, Antikçağ felsefi ahlakı ve İslam Ahlak Felsefesinin eserleri, belli başlı ahlak ekolleri, klasik temel erdemler, ahlaki değerler, metodu ve lüzumu, ahlaki fiilin menşei ve ahlakın değişmesi meselesi.

Dinler Tarihi II (2 0 2)

İlahi Dinler: Yahudiliğinin tarihçesi, inanç ve ibadetler, kutsal metinler, mezhepler, bayramlar, gelenek ve görenekler; Hıristiyanlık, tarihçe, inanç ve ibadetler, mezhepler, bayramlar, gelenek ve görenekler; İslam dininin inanç ve ibadetleri, İslam'ın diğer ilahi dinlerle inanç ve ibadet noktasında mukayesesi. Batı'da yeni dini hareketler.

VII.YARIYIL

Bitirme Ödevi (0 2 1)

Kur'an Okuma ve Tecvid VII (2 0 2)

Tasavvuf I (2 0 2)

Tasavvufun tarifi, konusu, doğuşu başlıkları hakkında bilgi vererek derse giriş yapmak. Tasavvufun dönemlerinden zühhd dönemi ve Peygamber (s.)'in hayatı ve tasavvufi yönü ön plana alarak anlatılması ilk dönem sufilerinden bazılarının hayatlarını ve görüşlerini vermek. Tasavvuftaki ekol olmuş mektepleri ve özelliklerini burada meşhur olmuş sufileri anlatmak. Tasavvuf dönemi ve dönemin başlama nedenleri, bu dönemde ön plana çıkan mutasavvıfları fikirleriyle zikretmek.

Din Eğitimi I (2 0 2)

Din Eğitiminin amacı, konusu, kaynakları, ilgili bilimler. Din eğitimi biliminin kavram çözümlenmesi, Din eğitimi biliminin bilimler arasındaki konumu, Din eğitimi biliminin alanı, amacı ve görevleri. Din eğitimi biliminin metotları ve dili; Din eğitimi ve öğretiminin temelleri, Din eğitiminde program geliştirme ve hedeflerin belirlenmesinde etkili olan hususlar; ilköğretim, orta öğretim ve yükseköğretimde örgün din eğitimi.

İslam Felsefesi Tarihi-I (2 0 2)

Giriş; İslam Felsefesinin tanımı, özel anlamı, konusu, amacı, metodu; temel kavramlar ve kaynaklar; tarihi serüveni; isimlendirme sorunu, yayıldığı bölgeler, etkileri ve katkıları, Düşünce Tarihi içindeki yeri, etkilendiği ekol ve filozoflar, özgünlüğü sorunu, temsilcileri, sistem oluşturma çabaları, ekollerin oluşması, diğer disiplinlerle ilişkisinin belirlenmesi.

Din Felsefesi I (2 0 2)

Terim olarak din felsefesi, din felsefesinin problemleri, diğer alanlarla ilişkisi, Tanrı'nın varlığı ile ilgili deliller, din dili, Tanrı'nın sıfatları, sıfatlar, kötülük problemi ve insan hürriyeti.

Din Hizmetlerinde Reh. ve İlet. (2 0 2)

Rehberlik kavramı ve ilkeleri, psikolojik danışma, dini danışma ve rehberlik, din hizmetlerinde rehberlik, dinî rehberlik gerektiren konular, dinî iletişim, din hizmetlerinde rehberlik alanları, din hizmetlerinde rehberlik araçları, iletişim kavram ve modelleri, dinî iletişimin anlamı ve kapsamı, iletişim modelleri, iletişim şekilleri, alanlarına göre iletişim şekilleri ve dini iletişimde araçlar hakkında öğrencileri bilgilendirme, yönlendirme ve mesleki açıdan din hizmetlerinde rehberlik ve iletişim yönünden yetiştirme.

VIII. YARIYIL

Bitirme Ödevi (0 2 1)

Kur'an Okuma ve Tecvid VIII (2 0 2)

Hitabet ve Mesleki Uygulama (2 0 2)

Tasavvuf II (2 0 2)

Bir önceki derste giriş yapılan tasavvufu tarikatlar dönemi ve belli başlı tarikatları ve onların kurucularıyla anlatmak. Daha sonra tasavvufun ana konularından olan şeyh, mürid, seyr u suluk gibi kavramları tanıtmak. Tasavvufun önemli meselelerinden rabıta, vahdet-i vücud, vahdet-i şuhudu öğrencilere seviyelerine uygun olarak işleyebilmek. Bu iki ders ile birlikte öğrencilerin tasavvuf kültürü hakkında gerekli bilgi sahibi olmalarına yardımcı olmaktır.

İslam Felsefesi Tarihi-II (2 0 2)

İslam Felsefesinin özgünlüğü, İslam Felsefesinin ortaya çıkış sebepleri, tarihindeki felsefi tartışmalar, Kindî, Farabi, İbn Sina gibi Meşşai filozoflar, Gazali gibi eleştirel filozoflar, Sühreverdî gibi İsraki filozoflar, Felsefe-Din İlişkileri, Selçuklu Döneminde Felsefe, Osmanlı döneminde felsefe, İslam Felsefesinde tehafütler ve felsefenin gerilemesi, İslam Felsefesinin sorunları, İslam Felsefesi hakkında modern çalışmalar, Batı'ya etkisi.

Din Eğitimi II (2 0 2)

Din öğretimine özgü programlar, Avrupa ülkelerinde okullarda din dersi yaklaşım ve uygulamaları, Yaygın din eğitimi, Ailede din eğitimi, dil ve kavramların gelişimi; Yetişkin eğitimi, yetişkin eğitiminin tarihi gelişimi; Yetişkin din eğitimi, yetişkin din eğitiminin mahiyeti, tanımı, alanı, amacı, önemi, metodu, imkanları ve problemleri, camilerde ve Kur'an Kurslarında din eğitimi; Dini danışmanlık ve Din hizmetleri, engelli çocuğa sahip ailelere yönelik manevi destek eğitimi, Cezaevlerinde din hizmetleri ve dini danışmanlık, Sosyal hizmetlerde dini danışmanlık ve din hizmetleri.

Din Felsefesi II (202)

Sıfatlar ve Tanrı-âlem ilişkisi, deizm, panteizm ve panenteizm, ateizm, kötülük problemi ve ateizm, ateizmin dayandığı temeller, ölüm ve sonrası, ölümsüzlük, haşır, din ve bilim, din, sanat ve ahlak.